

Tema:

Post 74, kap. 320, foreslått overført fra kap. 326, post 78.

Norsk Forfattersentrum vil løfte frem forfatterøkonomi, leseløft, litteraturformidling og litteraturens kår i Norge.

Norsk Forfattersentrum er et svært godt fungerende virkemiddel i det litterære kretsløpet. Vi formidler litteratur til alle – vi formidler bredt – vi har over 1650 forfattere som medlemmer, vi fakturerer på vegne av forfatterne, og bidrar til at forfatterne får sitt rette honorar. Med våre fem avdelingskontor er vi godt representert over hele landet. Vi bidrar til å bedre forfatterøkonomien, i en tid den blir stadig svakere. Vi jobber tett og nært med DKS (både Kulturtanken, tilskuddsmottakerne og utøverne), vi bidrar til at det finnes gode forfatteroppdrag og produksjoner for alle elever, uansett mestringsevne og geografi. Vi kurser og skolerer både forfattere og oppdragsgivere.

I koronatiden har Norsk Forfattersentrum vært en svært viktig aktør i arbeidet for å bidra til å sikre mest mulig av en i utgangspunktet mager forfatterøkonomi. Vi har bistått, gitt råd, samarbeidet med og fulgt opp alle aktører fra oppdragsgivere til NAV, vi har hatt en essensiell rolle i arbeidet med å holde forfatter-Norge økonomisk på fote, i en verden hvor gulvet falt ut under de aller fleste forfattere i landet 12. mars.

Kort beskrivelse:

Skal det satses på litteratur, og skal det være forfattere til å skrive den gode litteraturen når vi er tilbake til mer normale tilstander, må den litterære infrastrukturen styrkes. Norsk Forfattersentrum har i femti år bidratt til å hjelpe og styrke forfatteres økonomi. Dette gjenspeiles ikke i statsbudsjettet. Fra 2013 til 2017 har vi opplevd en årlig realnedgang over statsbudsjettet. I 2019 og 2020 har vi fått en indeksøkning, det samme er foreslått for 2021. Samtidig har vi tydeliggjort hvor nødvendig det er at vi blir styrket i arbeidet for den gode norske litteraturen, det norske og samiske språket, og økt leseglede, -evne og – forståelse (sikre demokrati). God litteratur gir flere lesere. Sterke forfatterskap må bygges. Derfor må forfattere ha råd til å leve mens de skriver den viktige norske litteraturen, og her er det vi bidrar.

Manglende styrking av Forfattersentrum over statsbudsjettet

Vi har de siste tre årene varslet at vi har en alvorlig ressursmangel, vi mangler personale og systemene våre er gamle og utdaterte, og vi strekker oss i alle retninger for å kunne yte de tjenester vi skal. Når Forfattersentrum strekker seg for å levere i henhold til de politisk ønskede bestillinger, og medlemsforfatterne våre avser en prosent av sine inntekter til støtte for vår drift, er det utfordrende å oppleve at statsbudsjettet ikke finner rom til å ruste oss til den sterke økningen vi har opplevd i en årrekke. Når vi nå legger til de enorme utfordringene vi har arbeidet med siden mars i år, oppleves dette direkte merkelig. Vi trenger vår

tilsøkte økning på 5 000 000 kroner til styrking av administrasjonen, oppgradering av systemer, tiltak som produksjonsmidler, kursing, opplæring og kompetanseheving av våre medlemmer. Ikke minst har 2020 lært oss at det er helt nødvendig med en omfattende kursing av forfattere i alle aspekter rundt digital formidling (da også rettigheter og åndsverkslov). Dette spesielt med tanke på at alle har rett til å oppleve god litteraturformidling, uavhengig av hvor du bor, hvilken økonomiske bakgrunn du har og ditt funksjonsnivå.

Bibliotek – folkebibliotek

Norsk Forfattersentrum har tette gode samarbeid med landets mange folkebibliotek. Vi ber om at komiteen sikrer og styrker alle landets bibliotek. Den fysiske tilgjengeligheten er helt vesentlig for nytten de gjør som kulturarena, litteraturtilbyder og demokratibygger. Folkebibliotek og skolebibliotek bør ha en nydelig sameksistens, men ikke være samme tilbud.

Flytting til kapittel 320

Norsk Forfattersentrum er svært overrasket over å bli foreslått overført fra kap. 326, post 78; til post 74, kap. 320. Dette er en overføring som burde ha vært diskutert med dem det gjelder, noe som ikke er skjedd. Vi vet derfor ikke hva dette skulle måtte medføre, annet enn at dette ikke skal være et sparetiltak. Konsekvensene av å bli lagt til Kulturrådet er uavklart, og betydningen av å ikke ligge direkte til KUD ikke opplagt.

Leseløft

Forfattersentrum er sammen med Foreningen !les, Leser søker bok og NBU skuffet over manglende lesesatsing i Kulturbudsjettet. Undersøkelser viser nedgang i lesing og endring i lese-mønstre, og et samlet litteraturfelt har tydelig spilt inn til både kunnskaps- og kulturministeren at det er et stort behov for en styrket satsing. Denne er ikke gjenfinnbar i kulturbudsjettet.

Nøkkelinformasjon:

- Norsk Forfattersentrum skaper kontakt mellom forfattere og publikum og sikrer at forfatteren får riktig honorar. Vi er en medlemsorganisasjon for forfattere, med over 1650 medlemmer i hele landet. Organisasjonen ble etablert i 1968. Organisasjonen har 21 ansatte og dekker hele landet med kontor i Kristiansand, Bergen, Oslo, Trondheim og Tromsø. Hovedkontoret ligger i Litteraturhuset i Oslo.
- Norsk Forfattersentrum formidler forfattere til samtaler, opplesninger, bokbad, foredrag, skrivekurs, skolebesøk og mye mer. Viktige oppdragsgivere er bibliotek, skoler, offentlige institusjoner, bokbransjen, organisasjoner og næringslivet.
- I 2019 utbetalte vi 42 mill. til forfatterne (via oppdragsgivere) – og registrerte 10 516 oppdrag.

- Økningen i utbetalingene til forfatterne var i 2019 på hele 28,7 %, på toppen av økningen på 9,9 % fra 2018 (+14,3 % i 2017 og +13,1 % i 2016).
- Omsetningen har økt i 19 av de siste 20 årene.
- Vi hadde i 2018 økt med 63 % i utbetalte kroner siden 2010 (som forøvrig var et rekord år med 25 % økning fra året før).
- I løpet av 2019 utførte vi over 10 500 økonomiske transaksjoner til nesten 900 ulike personer.
- www.forfattersentrum.no hadde i 2019 153 649 sidevisninger. Honorarsidene våre er de absolutt mest populære. [Forfatterkatalogen.no](http://forfatterkatalogen.no) blir også stadig mer brukt, og hadde i 2019 149 213 sidevisninger.

Merknad:

Kap 320 post 74: Norsk Forfattersentrums arbeid er viktig for å sikre forfatteres økonomi. Norsk Forfattersentrum bidrar til litteraturformidling av høy kvalitet over hele landet til alle. Norsk Forfattersentrum bør styrkes over statsbudsjettet i henhold til deres søknad.

Merknad

Kap. 326, post 80: Leser søker bok og Foreningen !les er instrumentelle organisasjoner i arbeidet for å øke leseferdigheter, leseevne og leselyst hos barn og unge. For å videreføre og intensivere arbeidet rundt et nasjonalt leseløft må organisasjonene styrkes i henhold til søknad.

Merknad:

En pensjonsordning for forfattere og andre kunstnere bør utredes.

Merknad:

Sykelønnsordninger og –forsikringer for forfattere og andre kunstnere må være et tilbud som er oppnåelig for alle, en gjennomgang av tilbudet er nødvendig.

Merknad:

Kapittel 320. Post 75. Stiftelsen Litteraturhuset er et nasjonalt litteraturhus, som legger til rette for en kunnskapsbasert offentlig samtale og viktig litteraturformidling over hele landet. Litteraturhuset bør styrkes over statsbudsjettet i henhold til søknad.